

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingen Dienst

Postbus 20701
2500 ES Den-Haag
Telefoon 070 - 3 18 81 88
Telefax 070 - 3 18 79 51

Aan:
Zie Verzendlijst

Uw brief	Uw kenmerk	Ons nummer	Datum
		DIS/93/095/3500	17 november 1993

Onderwerp:
Joegoslavië: recente ontwikkelingen
(nr 65/93)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd

Hoofd Militaire Inlichtingendienst
voor deze,
Hoofd Afdeling Inlichtingen

b/a [Redacted]
[Redacted]
Kolonel-KLu

Bijlagen
één

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
Den-Haag

Doorkiesnummer
070 - 3 18 6634

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden.

[Redacted]

[REDACTED]

Verzendlijst behorende bij brief MID nr. DIS/93/095/3500 d.d.
17 november 1993

Aan:

Coördinator Verenigde Inlichtingendiensten Nederland

(Secretaris Generaal Ministerie Algemene Zaken)

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. Dhr. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

Intern:

HMID
HSV
HAI
HMA
Archief

[REDACTED]

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE

65/93

(Afgesloten 171000 NOV 1993)

Internationale vredesinspanningen

De Russische afgezant voor bemiddeling in het voormalige Joegoslavië, Churkin, heeft instemming betuigd met Kroatische pleidooien om in centraal-Bosnië veilige gebieden in te stellen voor de Kroatische bevolking. Ook heeft hij onderstreept dat de UNPA's een integraal deel van Kroatië vormen. Laatstgenoemde uitspraak is in overeenstemming met de betreffende resoluties van de Veiligheidsraad en wekt als zodanig geen verbazing. Wellicht heeft Churkin hiermee willen ingaan tegen eerdere Kroatische beschuldigingen van een pro-Servische opstelling van Rusland.

EU-bemiddelaar Owen heeft zich onlangs zeer kritisch uitgelaten over de hulpverlening in Bosnië-Herzegovina. Hij onderstreepte dat daardoor niet alleen de burgers, maar ook combattanten van voedsel worden voorzien. Opmerkelijk is dat Owen de erkenning van Kroatië en Bosnië-Herzegovina door de EG als een fout betitelde. Volgens hem was deze fout een gevolg van het door hem als onjuist aangeduide streven naar een gezamenlijke Europese buitenlandse politiek. Owen stelde dat alle pogingen de oorlog te beëindigen op niets uitlopen zolang de strijdende partijen geen vrede willen. De opmerkingen van Owen lijken erop te wijzen dat hij overweegt zijn bemiddelingspogingen op te geven. Overigens heeft ook de Franse regering onlangs onderstreept dat zij haar UNPROFOR-inspanningen zal herzien indien de humanitaire hulpverlening de komende winter onvoldoende resultaat oplevert.

De nieuwe Griekse minister van Buitenlandse Zaken Papoulias heeft vorige week een bezoek gebracht aan een aantal landen op de Balkan. Als eerste reisde hij naar Belgrado voor overleg met de presidenten en premiers van "Joegoslavië" en Servië. Daarbij kondigde Papoulias aan dat zijn land meer humanitaire hulp aan "Joegoslavië" zal geven en zal ijveren voor opheffing van de door hem "absurd, tragisch en onhoudbaar" genoemde sancties. De "Joegoslavische" regering verwees naar de traditioneel vriendschappelijke Grieks-Servische betrekkingen, onderstreepte haar bereidheid om een snelle oplossing voor het conflict in Bosnië-Herzegovina te bereiken en verzocht Griekenland het voorzitterschap van de EU, dat het per 1 januari a.s zal overnemen, aan te wenden om de "Joegoslavische" belangen te behartigen.

De Servische president Milosevic gaf aan dat de opstelling van zijn land met betrekking tot Macedonië afhankelijk zal zijn van een akkoord tussen de regeringen in Athene en Skopje. Zoals bekend heeft Griekenland zich tot op heden verzet tegen erkenning van het buurland onder de naam Macedonië of enige daarvan afgeleide naam. De nieuwe Griekse regering heeft inmiddels de onderhandelingen met de Macedonische autoriteiten over deze problematiek afgebroken. Anderzijds heeft Papoulias gesteld dat het uiteenvallen van Macedonië niet in het belang van Griekenland zou zijn. Daarmee neemt hij afstand van suggesties uit Servische, extreem-nationalistische hoek over een verdeling van Macedonië tussen Servië, Griekenland en mogelijk Bulgarije. Ook verwerpt hij met deze uitspraak impliciet het streven van de Albanese minderheid in Macedonië naar afscheiding van de door hen gedomineerde gebieden.

Bosnië-Herzegovina

Op 11 november heeft de Bosnische regering haar eenheden in centraal-Bosnië een eenzijdig staakt-het-vuren opgelegd in de gevechten met de Kroaten. Deze aankondiging werd gedaan aan de vooravond van een bezoek van de Kroatische minister van Buitenlandse Zaken Granic aan zijn Bosnische ambtgenoot. Inmiddels is bekend geworden dat beide functionarissen overeenstemming hebben bereikt over de doortocht van twee konvooien hulpgoederen door elkaars linies. Ook zouden zij zijn overeengekomen verdere offensieve acties tegen elkaar op te schorten en de komende week een nieuwe ontmoeting te hebben.

In tegenstelling tot deze overeenkomsten was er de afgelopen dagen juist sprake van toenemende gevechten tussen beide partijen in centraal-Bosnië. Zo hebben Bosnische (Moslim-)eenheden beschietingen uitgevoerd op Kroatische posities in de omgeving van Vitez. Daarnaast doen zij pogingen hun posities rond het eerder deze maand veroverde Vares te consolideren en waar mogelijk te verbeteren. De HVO, de belangrijkste Bosnisch-Kroatische politieke en militaire organisatie, heeft de afgelopen dagen versterkingen aangevoerd naar Gornji Vakuf en zou daar inmiddels een massale aanval hebben uitgevoerd op de Moslim-stellingen. Volgens een lokale HVO-bevelhebber zal in de nabije toekomst ook een offensief worden uitgevoerd tegen de Moslims rond Vitez.

De regio Vitez-Travnik-Kiseljak-Gornji Vakuf is voor beide partijen van eminent belang. Een Moslim-zege aldaar zou inhouden dat meer noordelijk gelegen Kroatische enclaves feitelijk volledig geïsoleerd raken en, zeker gezien de nadering van de winter, vermoedelijk door de HVO zouden moeten worden opgegeven. Anderzijds zou een zege van de HVO in die omgeving de bevoorrading door de Moslims vanuit Sarajevo naar het zuiden, bijvoorbeeld het door de Kroaten belegerde Mostar, vrijwel uitsluiten. Om die reden wordt aangenomen dat de genoemde regio vooralsnog het toneel zal blijven van felle gevechten tussen Kroaten en Moslims.

De Bosnische president Izetbegovic heeft vorige week zelfs in algemene zin gedreigd dat zijn eenheden op grote schaal zouden kunnen overgaan van een defensieve opstelling tot offensieve operaties om bezet gebied te bevrijden, tenzij alsnog een politieke oplossing kan worden gevonden. Ook heeft hij begin deze week de Serviërs en Kroaten betiteld als oorlogsmisdadigers en de vorming van een multi-etnische Bosnische regering onmogelijk genoemd. Izetbegovic's uitspraken staan niet los van het feit dat de nieuwe Bosnische regering-Silajdzic vrijwel volledig uit Moslims bestaat. Zijn laatstgenoemde opmerking is echter bevreemdend, omdat ook nu nog Serviërs en Kroaten deel uitmaken van het Bosnische presidium en het Bosnische bewind er niet eerder blijk van heeft gegeven de pretentie op te willen geven dat het alle bevolkingsgroepen vertegenwoordigt. Anderzijds liet Izetbegovic in zijn toespraak de mogelijkheid van behoud van een gezamenlijk Bosnisch staatsverband open; zelfs de terugkeer van Servisch-nationalistische bolwerken zoals Banja Luka in zo'n staatsverband zei hij mogelijk te achten.

De afwisseling van militaire confrontatie en politieke toenadering in de verhouding tussen de Kroaten en de Moslims houdt verband met de uiteenlopende korte- en lange-termijnbelangen van beide partijen. Ondanks zijn retoriek zal Izetbegovic zich waarschijnlijk realiseren dat een territoriaal coherent en economisch levensvatbaar Bosnisch staatsverband slechts denkbaar is indien een zekere samenwerking met de Kroaten kan worden gerealiseerd. Ook de Kroaten kunnen daarin tenminste voor de nabije toekomst geïnteresseerd zijn. Zo zou met een zekere toenadering tot de Moslims de internationale kritiek op het Bosnisch-Kroatische optreden van de afgelopen weken kunnen worden gepareerd. Verder kunnen de HVO-posities in met name centraal-Bosnië vermoedelijk alleen gehandhaafd worden door vergroting van de militaire steun vanuit Kroatië zelf. Dit wil de Kroatische regering zo mogelijk vermijden, niet in de laatste plaats omdat op

[REDACTED]

korte termijn nadere beslissingen met betrekking tot de UNPROFOR-aanwezigheid in Kroatië zelf nodig kunnen zijn. Bij de jongste verlenging van het UNPROFOR-mandaat voor Kroatië werd, zoals bekend, aangekondigd dat deze verlenging op 30 november a.s. door de Kroatische regering zal worden "herzien" in het licht van de op dat moment heersende situatie. Wellicht geeft het Kroatische bewind met het oog daarop momenteel de voorkeur aan stabilisering van de situatie in Bosnië-Herzegovina en acht het op grond daarvan tijdelijke akkoorden met de Moslims nuttig.

Dit neemt echter niet weg dat Kroatië blijft streven naar maximale autonomie voor de "Kroatische" delen van Bosnië-Herzegovina, zo niet aansluiting van die gebieden bij Kroatië zelf. Deze doelstelling is onverenigbaar met de lange-termijnbelangen van de Bosnische regering. Daarom is zeker op langere termijn een voortzetting van de strijd tussen Kroaten en Moslim in centraal-Bosnië zeer waarschijnlijk.

De Bosnische regering heeft de VN opgeroepen Mostar uit te roepen tot "beveiligd gebied". Doel van die oproep is kennelijk de HVO, die Mostar beschouwt als hoofdstad van de door haar gedomineerde gebieden en in dat kader probeert de overgebleven Moslims uit de stad te verdrijven, te verhinderen Mostar volledig te veroveren. Indien de VN op het Bosnische verzoek ingaan, zou dit de eerste maal zijn dat een niet door de Serviërs, maar door de Kroaten belegerde stad wordt uitgeroepen tot "beveiligd gebied". Overigens heeft, zoals gemeld, ook Granic onlangs verzocht om de instelling van "beveiligde gebieden" in (Kroatische delen van) centraal-Bosnië. Daarbij gaat het juist om door Moslims belegerde steden.

De Bosnisch-Servische leider Karadzic heeft vorige week onderstreept bereid te zijn tot hervatting van de besprekingen over de politieke toekomst van Bosnië-Herzegovina. Tevens gaf hij aan in beginsel bereid te zijn tot territoriale concessies aan de Moslims. Opmerkelijk is evenwel dat hij die bereidheid afhankelijk stelde van het overdragen van Sarajevo aan de Serviërs. Deze laatste voorwaarde is principieel onaanvaardbaar voor de Moslims, de Kroaten en de internationale gemeenschap. Hoewel het door de Serviërs van het grootste politieke belang wordt geacht dat de verantwoordelijkheid voor het voortduren van de impasse in de vredesonderhandelingen bij de Moslims kan worden gelegd en hoewel de Serviërs zich tegenover de internationale publieke opinie zo constructief mogelijk willen presenteren, brengt de eis van Karadzic in de praktijk nieuw politiek overleg geenszins dichterbij.

De Bosnische premier Silajdzic heeft gesteld dat ook zijn regering bereid is de besprekingen over de toekomst van Bosnië-Herzegovina te hervatten. Hij wees echter een nieuwe conferentie over deze problematiek, zoals die het afgelopen jaar in Genève en Londen zijn gehouden, af, omdat deze in zijn ogen waren uitgelopen op aanvaarding van de resultaten van de Servische agressie. Daarom stelde Silajdzic ook dat besprekingen geen zin hebben onder leiding van de huidige bemiddelaars Stoltenberg en Owen, die door hem voor deze gang van zaken verantwoordelijk werden gesteld. Zoals bekend doet met name Stoltenberg pogingen in januari a.s. een nieuwe, alomvattende vredesconferentie te beleggen.

De politieke en militaire leiders van de strijdende partijen in Bosnië-Herzegovina zijn uitgenodigd om op 18 november in Genève een bespreking bij te wonen over de voortgang van de humanitaire hulp in de komende winter. Alle leiders hebben inmiddels instemmend gereageerd op het voorstel, al heeft Izetbegovic aangekondigd zich te laten vertegenwoordigen door Silajdzic. Vooralsnog is er weinig reden om aan te nemen dat de strijdende partijen bereid zullen zijn hun voortdurende pogingen om de hulpverlening aan (de burgerbevolking van) hun tegenstanders te verhinderen, op te geven.

Bosnië-Herzegovina

Op 11 november heeft de Bosnische regering haar eenheden in centraal-Bosnië een eenzijdig staakt-het-vuren opgelegd in de gevechten met de Kroaten. Deze aankondiging werd gedaan aan de vooravond van een bezoek van de Kroatische minister van Buitenlandse Zaken Granic aan zijn Bosnische ambtgenoot. Inmiddels is bekend geworden dat beide functionarissen overeenstemming hebben bereikt over de doortocht van twee konvooien hulpgoederen door elkaars linies. Ook zouden zij zijn overeengekomen verdere offensieve acties tegen elkaar op te schorten en de komende week een nieuwe ontmoeting te hebben.

In tegenstelling tot deze overeenkomsten was er de afgelopen dagen juist sprake van toenemende gevechten tussen beide partijen in centraal-Bosnië. Zo hebben Bosnische (Moslim-)eenheden beschietingen uitgevoerd op Kroatische posities in de omgeving van Vitez. Daarnaast doen zij pogingen hun posities rond het eerder deze maand veroverde Vares te consolideren en waar mogelijk te verbeteren. De HVO, de belangrijkste Bosnisch-Kroatische politieke en militaire organisatie, heeft de afgelopen dagen versterkingen aangevoerd naar Gornji Vakuf en zou daar inmiddels een massale aanval hebben uitgevoerd op de Moslim-stellingen. Volgens een lokale HVO-bevelhebber zal in de nabije toekomst ook een offensief worden uitgevoerd tegen de Moslims rond Vitez.

De regio Vitez-Travnik-Kiseljak-Gornji Vakuf is voor beide partijen van eminent belang. Een Moslim-zege aldaar zou inhouden dat meer noordelijk gelegen Kroatische enclaves feitelijk volledig geïsoleerd raken en, zeker gezien de nadering van de winter, vermoedelijk door de HVO zouden moeten worden opgegeven. Anderzijds zou een zege van de HVO in die omgeving de bevoorrading door de Moslims vanuit Sarajevo naar het zuiden, bijvoorbeeld het door de Kroaten belegerde Mostar, vrijwel uitsluiten. Om die reden wordt aangenomen dat de genoemde regio vooralsnog het toneel zal blijven van felle gevechten tussen Kroaten en Moslims.

De Bosnische president Izetbegovic heeft vorige week zelfs in algemene zin gedreigd dat zijn eenheden op grote schaal zouden kunnen overgaan van een defensieve opstelling tot offensieve operaties om bezet gebied te bevrijden, tenzij alsnog een politieke oplossing kan worden gevonden. Ook heeft hij begin deze week de Serviërs en Kroaten betiteld als oorlogsmisdadigers en de vorming van een multi-etnische Bosnische regering onmogelijk genoemd. Izetbegovic's uitspraken staan niet los van het feit dat de nieuwe Bosnische regering-Silajdzic vrijwel volledig uit Moslims bestaat. Zijn laatstgenoemde opmerking is echter bevreemdend, omdat ook nu nog Serviërs en Kroaten deel uitmaken van het Bosnische presidium en het Bosnische bewind er niet eerder blijk van heeft gegeven de pretentie op te willen geven dat het alle bevolkingsgroepen vertegenwoordigt. Anderzijds liet Izetbegovic in zijn toespraak de mogelijkheid van behoud van een gezamenlijk Bosnisch staatsverband open; zelfs de terugkeer van Servisch-nationalistische bolwerken zoals Banja Luka in zo'n staatsverband zei hij mogelijk te achten.

De afwisseling van militaire confrontatie en politieke toenadering in de verhouding tussen de Kroaten en de Moslims houdt verband met de uiteenlopende korte- en lange-termijnbelangen van beide partijen. Ondanks zijn retoriek zal Izetbegovic zich waarschijnlijk realiseren dat een territoriaal coherent en economisch levensvatbaar Bosnisch staatsverband slechts denkbaar is indien een zekere samenwerking met de Kroaten kan worden gerealiseerd. Ook de Kroaten kunnen daarin tenminste voor de nabije toekomst geïnteresseerd zijn. Zo zou met een zekere toenadering tot de Moslims de internationale kritiek op het Bosnisch-Kroatische optreden van de afgelopen weken kunnen worden gepareerd. Verder kunnen de HVO-posities in met name centraal-Bosnië vermoedelijk alleen gehandhaafd worden door vergroting van de militaire steun vanuit Kroatië zelf. Dit wil de Kroatische regering zo mogelijk vermijden, niet in de laatste plaats omdat op

Kroatië

Vertegenwoordigers van de Krajina, de "Servische republiek" in Kroatië, hebben de EG-waarnemersmissie in die republiek benaderd om nieuwe besprekingen met het Kroatische bewind te organiseren over een alomvattend staakt-het-vuren en economische samenwerking. Zij zouden hebben voorgesteld onderhandelingen over de meest controversiële kwestie, die met betrekking tot de soevereiniteit over de Krajina, tot later datum uit te stellen. Zoals bekend waren begin deze maand onderhandelingen over een staakt-het-vuren gevoerd tussen beide partijen in de Noorse hoofdstad Oslo. Volgens de Servische delegatie werden deze doorkruist door het vredesinitiatief van de Kroatische president Tudjman, dat haaks zou staan op deze besprekingen. Met hun jongste voorstel willen de Serviërs aangeven bereid te blijven tot onderhandelingen. Onduidelijk is overigens in hoeverre dit initiatief kan rekenen op steun van de gehele politieke leiding van de Krajina; er zijn voortdurend aanwijzingen voor onderlinge verdeeldheid over de te volgen koers. Bovendien is twijfelachtig in hoeverre Tudjman zal instemmen met de genoemde onderhandelingsthema's. Het is alleszins denkbaar dat hij overleg op deze basis zal afwijzen uit vrees dat economische coöperatie en een staakt-het-vuren het bestaan van de Krajina slechts zullen bestendigen indien de soevereiniteitskwestie onbesproken blijft.

Macedonië

Volgens de Griekse regering schaft Macedonië in snel tempo wapens aan in aantallen die het niveau dat voor verdediging van het land noodzakelijk zou zijn overschrijden. Het zou met name gaan om moderne wapens die uitsluitend voor offensieve doeleinden geschikt zijn. Turkse en Bulgaarse adviseurs zouden volgens de Griekse berichten de Macedonische strijdkrachten op hun toekomstige (offensieve) taken voorbereiden. Er is geen enkele indicatie dat de genoemde berichten juist zijn. De economische crisis waarin Macedonië zich bevindt, maakt het uiterst onwaarschijnlijk dat de beperkte financiële middelen waarover het land beschikt worden aangewend voor genoemde doeleinden. Vermoedelijk dienen de Griekse berichten vooral een binnenlands-politiek doel; zo werd de vorige regering bekritiseerd vanwege haar veronachtzaming van het "Macedonische gevaar".

Op 10 november is gemeld dat twee etnisch-Albanese leden van de Macedonische regering, onder wie een plaatsvervangend minister van Defensie, zijn gearresteerd. Zij zouden zijn betrokken bij de oprichting van etnisch-Albanese milities in Macedonië en bij wapenleveranties vanuit Albanië aan die milities. Zoals bekend streeft de etnisch-Albanese minderheid in Macedonië ($\pm 25\%$ van de bevolking), die vooral in het westelijke grensgebied met Albanië en Kosovo is geconcentreerd, naar autonomie of onafhankelijkheid voor de door haar gedomineerde gebieden en wellicht zelfs naar aansluiting met Albanië. Albanië heeft herhaaldelijk aangegeven weliswaar de positie van de Albanese in Macedonië met zorg te bezien, maar niet betrokken te zijn bij pogingen tot destabilisering van het buurland. Ook indien de Albanese regering inderdaad geen weet heeft gehad van de genoemde wapenleveranties, onderstreept deze melding dat Albanië ongewild bij een crisis in Macedonië betrokken kan raken.

Tot op heden heeft de Macedonische regering geprobeerd de etnische spanningen onder controle te houden en zo mogelijk te verminderen. In dat kader was onder meer een aantal relatief gematigde Albanese in de regering opgenomen. Met name onder invloed van de economische crisis die het land doormaakt, lijken de etnische spanningen echter toe te nemen. De mogelijkheden van de regering om deze ontwikkeling tegen te gaan, lopen daarentegen terug. Ook de kloof tussen gematigde en radicale Albanese lijkt te groeien. Kennelijk behoorden de gearresteerde vice-ministers tot laatstgenoemde groep.

[REDACTED]

In de Macedonische pers is aandacht besteed aan grensschendingen door de "Joegoslavische" strijdkrachten, die zich herhaaldelijk op Macedonisch grondgebied zouden begeven en daar met name Albanezen zouden provoceren. Ook zouden zij volgens de betreffende berichten herhaaldelijk hebben gedreigd het vuur te openen op patrouilles van de aan de Macedonische noordgrens gelegeerde UNPROFOR-eenheden. Deze berichten kunnen niet worden bevestigd. De grens tussen beide landen is niet formeel vastgelegd, zodat vaak onduidelijk is of een "Joegoslavische" troepenbeweging inderdaad een grensschending vormt. Het Macedonische bewind heeft reeds lang de vrees geuit voor Servische pogingen de situatie in Macedonië te destabiliseren, met als doel zich een excuus te verschaffen voor een eventuele interventie ter bescherming van de "culturele identiteit" van de Servische minderheid in Macedonië. Tegen die achtergrond is het in het belang van de Macedonische regering om de Servische dreiging tegen UNPROFOR te benadrukken. Overigens is recentelijk uit VN-kringen wél gemeld dat leden van de Servische minderheid in Macedonië zich in toenemende mate vijandig opstellen ten opzichte van UNPROFOR-personeel.

Naast Albanië, "Joegoslavië" en Griekenland zouden ook andere landen in de regio betrokken kunnen raken bij een escalatie van spanningen rond Macedonië. Turkije, dat zijn betrekkingen met Albanië en Bosnië-Herzegovina het afgelopen jaar aanzienlijk heeft geïntensiveerd, heeft bij monde van zijn minister van Defensie Golhan dezer dagen onderstreept dat het land zal interveniëren op de Balkan indien "de oorlog" zich uitbreidt naar Macedonië. Bulgarije, dat de Slavische Macedoniërs als stamverwant beschouwt, zou zich in dat geval vermoedelijk niet afzijdig kunnen houden.

Conclusie/voorzicht

De vooruitzichten voor de internationale vredesinspanningen met betrekking tot Bosnië-Herzegovina blijven weinig rooskleurig. Geen der strijdende partijen toont bereidheid tot concessies die een doorbraak in de besprekingen mogelijk zouden kunnen maken. Er is evenmin reden om aan te nemen dat zij bereid zullen zijn de komende (winter)maanden humanitaire hulpverlening aan hun tegenstanders mogelijk te maken.

Er is sprake van intensivering van de strijd tussen Kroaten en Moslims in centraal-Bosnië; hun operationele doelstellingen in de regio Vitez-Kiseljak-Travnik-Gornji Vakuf maken een beëindiging van de strijd in dit gebied uiterst onwaarschijnlijk. De strijd staat echter haaks op de besprekingen die de afgelopen dagen hebben plaatsgevonden tussen Bosnische en Kroatische regeringsfunctionarissen. De Moslims onderkennen dat een zekere overeenstemming met de Kroaten van vitaal belang is. Het is denkbaar dat laatstgenoemden de mogelijkheden van een tijdelijk vergelijk met de Moslims willen onderzoeken, mede met het oog op de komende "evaluatie" van de veiligheidssituatie in Kroatië zelf (in het bijzonder met betrekking tot de UNPA's). De (Bosnische) Kroaten blijven echter streven naar maximale autonomie van de door hen gedomineerde delen van Bosnië-Herzegovina, zo niet aansluiting van die gebieden bij Kroatië. Dit maakt op termijn de voortzetting van de strijd tussen hen en de Moslims vrijwel onvermijdelijk.

De etnische tegenstellingen in Macedonië lopen op, mede onder invloed van de economische crisis. Ook de externe spanningen rond het land lijken toe te nemen. Bij een eventuele escalatie van deze spanningen kan een aantal buurlanden direct of indirect bij het conflict betrokken raken.